

[Hølgert Hansen.]

Medens kommunalbestyrelsen altså ingen indflydelse eller meget ringe indflydelse har på lederen, så har kommunalbestyrelsen altså indflydelse på, hvilke folk der ansættes i administrationen; om det så direkte er i kontoradministrationen, skal jeg ikke kunne sige. Kommunalbestyrelsen har altså ingen mulighed for at øve væsentlig indflydelse på ansættelsen af kæmner, fordi han stadig er statens embedsmand, men har det over for hans underordnede personale. Det kan dog vist ikke være rigtigt, at vi fortsætter ret lang tid med det. Her er altså noget, der skal ændres i den sammenhæng, jeg var inde på for et øjeblik siden.

Men ellers kan jeg anbefale de to lovforslag til en udvalgsbehandling og vedtagelse her i tinget.

Svend Haugaard: Med den øgede selvbestemmelsesret for kommunerne i Grønland, som også jeg er enig i bør etableres, må der naturligvis følge en sikkerhed for, hvilke beløb man kan disponere over og derudfra lægge sit budget. Jeg tror derfor, det er vigtigt, at disse beløb fordeles til kommunerne efter et fastsat forhold af den afgift, der opnås som indførselsafgift, således at man på forhånd er orienteret om, hvor meget man har ret til at forvente. Det kan naturligvis diskuteres, om det skal fordeles efter folketal, eller det skal være som en andel i omsætningen, som betinger afgiften, men med de store ekstraordinære anlægsarbejder, ofte koncentreret i et meget kort tidsrum, som finder sted i Grønland, vil det sidste give meget store spring i vareomsætningen og dermed også i afgifterne, og derfor er det mere rimeligt, at fordelingen sker på grundlag af befolkningens størrelse.

Jeg tror, det vil være heldigt, hvis man ret hurtigt kunne nå frem til, at det ikke blot skal være for 1 år ad gangen, man får fastsat dette forhold, men sådan at det fastlægges på længere sigt, så de grønlandske kommuner kan komme ind på en højere grad af langtidsplanlægning. Lovforslagets ordlyd på dette område forudsætter i øvrigt, at loven får gyldighed længere end i 5 år. Jeg har mine tvivl herom, fordi der er flere ting på vej, som kan ændre det. Der er indtægtsbeskatning på vej. Jeg kunne godt personlig tænke mig, at der også skulle

være grundbeskatning på vej. Fordelingen af sådanne indtægter har vi jo indtil videre ikke fastlagt. Endvidere kan der være tale om en ændret opgavefordeling kommuner og landsråd indbyrdes og landsråd og stat indbyrdes. Der kan være tale om f. eks., at skolevæsenet kunne komme over på kommunal basis, og mange andre ting. Det kan alt sammen bevirke, at det kan være nødvendigt at tage lovgivningen op til revision, førend det er forudset. Men det kan vi jo alt sammen gøre til den tid, og jeg kan anbefale forslaget, som det foreligger her.

Forslaget til ændring af styrelsesloven har været drøftet både i landsrådet og i Grønlandsrådet; det indeholder en lang række enkeltheder af administrativ art, som i øvrigt har fået de to nævnte råds tilslutning. De er udarbejdet, idet man har skelet til de kommunale regler i det øvrige Danmark, dog med de ændringer, som de særlige grønlandske forhold i mange tilfælde gør nødvendige. Det, der kan være at sige om alle disse administrative enkeltheder, mener jeg passer bedre til udvalgsarbejdet, og jeg vil vente med det, til vi kommer dertil; derfor har jeg kun nogle ganske få bemærkninger at gøre til forslaget her.

Jeg mener, det er principielt rigtigt, at kommunalbestyrelsen får den foreslåede øgede mulighed for selvstyre. Jeg har på rejse i Grønland talt med mange kommunalbestyrelsesmedlemmer, og jeg må sige, at jeg har fået et godt indtryk af disse kommunalbestyrelsesmedlemmers åbenhed over for opgaverne og også af deres ansvarlighed. Jeg tror derfor, det er rigtigt, at de får dette større ansvar, og jeg tror, de vil vokse med ansvaret.

Der er et enkelt ønske, man nok kunne have i den forbindelse, nemlig at der var et knap så hurtigt skifte i de grønlandske kommunalbestyrelser; det er, ligesom man knap kan nå rigtig at lære det, man skal, inden man er ude af kommunalbestyrelsen igen.

Jeg er lidt usikker over for, om der er tilstrækkelig kontaktmulighed imellem kommunerne og landsrådet; jeg tænker især på, om kommunerne har en tilstrækkelig høringsret over for landsrådet. Men det er også et af de spørgsmål, som kan tages frem i udvalget.

Jeg mener i øvrigt, det er rigtigt, at